

ПОГОДЖЕНО
Педагогічною радою гімназії №8
Шептицької міської ради
Протокол № 1 від «29» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора гімназії
від «28» серпня 2026 р. № 74

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність

гімназії №8 Шептицької міської ради

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1.** Це Положення про академічну доброчесність (далі — Положення) є внутрішнім нормативним документом гімназії №8 Шептицької міської ради (далі — гімназія, заклад освіти), який розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Закону України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року № 4742-IX (далі — Закон), інших актів законодавства України у сфері освіти, а також Статуту Гімназії.
- 1.2.** Це Положення визначає базові цінності, принципи і правила академічної доброчесності, види її порушень, заходи реагування на порушення, а також порядок функціонування системи забезпечення академічної доброчесності в Гімназії.
- 1.3.** У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про академічну доброчесність», зокрема:
- академічна доброчесність — сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;
 - академічний твір (навчальна робота) — результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, цифровій чи іншій формі;
 - суб'єкти академічної діяльності — педагогічні працівники, інші учасники освітнього процесу, здобувачі освіти (учні), вступники, учасники та організатори конкурсів, олімпіад, турнірів;
 - внутрішній акт — документ Гімназії, затверджений у встановленому порядку, що стосується питань академічної доброчесності;
 - уповноважений орган — Комісія з питань академічної доброчесності Гімназії, уповноважена розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та застосовувати заходи реагування;

— уповноважена особа — педагогічний працівник Гімназії, уповноважений реагувати на порушення академічної доброчесності відповідно до цього Положення.

1.4. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу Гімназії: здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших працівників закладу освіти, батьків (інших законних представників) неповнолітніх здобувачів освіти.

1.5. Положення є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти Гімназії та оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу освіти.

РОЗДІЛ II. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Базовими цінностями академічної доброчесності в Гімназії є:

- чесність учасників освітнього процесу перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів навчання та навчальної діяльності інших осіб;
- повага до честі і гідності кожного учасника освітнього процесу, цінування різноманіття думок;
- справедливість у ставленні один до одного, доброчесне оцінювання результатів навчання;
- відповідальність за результати власної навчальної та педагогічної діяльності;
- стійкість у дотриманні академічної доброчесності незалежно від зовнішнього контролю;
- рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності в Гімназії.

2.2. Основними принципами забезпечення академічної доброчесності в Гімназії є:

- пріоритетність виховних методів формування академічної доброчесності учнів над каральними;
- відкритість інформації про правила академічної доброчесності та відповідальність за їх порушення;
- нульова толерантність до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб;
- уникнення конфлікту інтересів під час оцінювання та розгляду повідомлень про порушення.

РОЗДІЛ III. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДЛЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Заклад освіти зобов'язаний:

- ознайомлювати здобувачів освіти та їхніх батьків з принципами, правилами і процедурами академічної доброчесності;
- вживати заходів для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти;
- формувати середовище, що мінімізує можливості порушення академічної доброчесності;

- забезпечувати обов'язкове фіксування повідомлень про порушення та реагування на них у встановлені строки;
- оприлюднювати це Положення на вебсайті закладу освіти (частина п'ята статті 12 Закону № 4742-IX).

3.2. Педагогічні працівники зобов'язані:

- ставитися з повагою до учнів та інших учасників освітнього процесу;
- чітко визначати очікувані результати навчання та прозорі, заздалегідь оприлюднені критерії оцінювання;
- доброчесно оцінювати результати навчання учнів, не допускати упередженості чи дискримінації;
- власним прикладом сприяти формуванню культури академічної доброчесності;
- своєчасно і неупереджено реагувати на прояви порушення академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено і невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності.

3.3. Учні (здобувачі освіти) у своїй навчальній діяльності зобов'язані:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, коли його умовами дозволено отримання допомоги або використання допоміжних матеріалів, у тому числі інтернет-ресурсів чи засобів штучного інтелекту;
- у разі використання результатів праці інших осіб (текстів, зображень, ідей тощо) зазначати посилання на відповідне джерело та/або автора;
- у разі використання під час виконання завдання результатів, згенерованих штучним інтелектом, повідомляти про це у порядку, визначеному вчителем (методичним об'єднанням);
- не подавати раніше виконану власну роботу як нову, якщо це не дозволено умовами завдання;
- не сприяти та не спонукати інших учнів до порушення академічної доброчесності.

3.4. Батьки (законні представники) учнів зобов'язані:

- формувати у дітей усвідомлення необхідності дотримання цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- заохочувати і стимулювати дітей до доброчесного виконання навчальних завдань;
- сприяти дотриманню дітьми академічної доброчесності та не чинити тиску на педагогічних працівників з метою отримання незаслуженої переваги для дитини.

РОЗДІЛ IV. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ГІМНАЗІЇ

4.1. Встановлення факту порушення академічної доброчесності та застосування заходів реагування є виключним повноваженням уповноваженого органу (Комісії) або уповноваженої особи Гімназії (частина третя статті 17, частина друга статті 19 Закону).

4.2. Система забезпечення академічної доброчесності Гімназії включає:

- це Положення та інші внутрішні акти з питань академічної доброчесності;

- вимоги до створення, виконання та оцінювання навчальних робіт учнів у частині дотримання академічної доброчесності;
- заходи з формування культури академічної доброчесності (навчальні заняття, тематичні класні години, інформаційні матеріали);
- уповноважену особу та Комісію з питань академічної доброчесності як уповноважений орган Гімназії;
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначену розділом VI цього Положення.

4.3. Для розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності та ухвалення рішень про застосування заходів реагування в Гімназії утворюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі — Комісія).

4.4. Уповноважена особа визначається наказом директора Гімназії з числа педагогічних працівників строком на один навчальний рік одночасно із затвердженням складу Комісії. Особа, яка має конфлікт інтересів щодо питання, що розглядається, не бере участі у прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення (частина п'ята статті 37 Закону).

4.5. Склад Комісії затверджується наказом директора Гімназії строком на один навчальний рік та включає:

- заступника директора з навчально-виховної роботи;
- трьох педагогічних працівників, обраних педагогічною радою;
- представника ради учнівського самоврядування Гімназії (з правом голосу під час розгляду питань щодо учнів).

4.6. До складу Комісії не може входити особа, яка має конфлікт інтересів щодо питання, яке розглядається. У разі потреби до розгляду можуть залучатися незалежні експерти — педагогічні працівники інших закладів освіти. Для розгляду питання щодо здобувача освіти, який не визнає факту порушення, до складу Комісії обов'язково включається представник ради учнівського самоврядування Гімназії (частина третя статті 38 Закону).

4.7. Розмежування повноважень:

Уповноважена особа :

- приймає та фіксує повідомлення;
- проводить первинну перевірку;
- застосовує виховні заходи реагування;
- у разі визнання здобувачем освіти факту порушення визначає захід реагування без здійснення повної процедури, передбаченої розділом VI цього Положення (частина друга статті 38 Закону);
- передає Комісії повідомлення про невизнані, спірні, повторні або грубі порушення.

Комісія (уповноважений орган):

- розглядає невизнані, спірні, повторні або грубі порушення за повною процедурою, визначеною розділом VI цього Положення;
- встановлює факт порушення;
- ухвалює рішення про застосування (незастосування) заходів реагування;
- забезпечує дотримання прав особи, стосовно якої розглядається повідомлення;
- документує та оприлюднює прийняті рішення;
- надає рекомендації адміністрації Гімназії щодо профілактики порушень;
- щорічно інформує педагогічну раду про стан дотримання академічної доброчесності в Гімназії.

4.8. Директор Гімназії забезпечує функціонування системи академічної доброчесності шляхом організації розроблення та оприлюднення внутрішніх актів, проведення просвітницьких заходів, а також належного розгляду повідомлень про порушення і документування прийнятих рішень.

РОЗДІЛ V. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність учасника освітнього процесу, що характеризується ознаками обману, несправедливості, бездіяльності або привласнення результатів чужої інтелектуальної діяльності. У Гімназії видами порушень академічної доброчесності є:

- академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) чужої навчальної роботи чи академічного твору як результату власної діяльності без посилання на автора чи джерело (наприклад, копіювання тексту з інтернету без посилань; здача чужого реферату);
- самоплагіат — повторне подання власної раніше виконаної роботи як нової без зазначення цього факту;
- фабрикація — вигадкування учнем даних чи фактів про результати власної навчальної діяльності;
- фальсифікація — свідомо зміна наявних даних з метою створення неправдивого уявлення про результати навчання;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, — подання згенерованих текстів, зображень чи інших матеріалів як результату власної роботи без відповідного зазначення;
- недоброчесне оцінювання — свідоме порушення педагогічним працівником визначених вимог щодо оцінювання, що призвело до необ'єктивного завищення або заниження оцінки;
- несамостійне виконання завдання — списування, виконання завдання іншою особою або з використанням не дозволених джерел чи засобів;

- недозволена допомога — надання чи отримання допомоги під час виконання завдання, не передбаченої його умовами;
- академічний саботаж — дії чи бездіяльність, що перешкоджають реалізації прав інших учасників освітнього процесу на доброчесну навчальну діяльність;
- схиляння до порушення академічної доброчесності — прохання, примушування або тиск з метою спонукання іншої особи до вчинення порушення.

5.2. Особа вважається такою, що допустила порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення цього факту у порядку, визначеному цим Положенням. Встановлення факту порушення є виключним повноваженням уповноваженого органу або уповноваженої особи.

РОЗДІЛ VI. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- 6.1.** Особа, яка має докази порушення академічної доброчесності учасником освітнього процесу, має право подати письмове повідомлення (у паперовій або електронній формі) директору Гімназії або безпосередньо до Комісії.
- 6.2.** Директор Гімназії протягом трьох робочих днів з дня надходження повідомлення ухвалює рішення про його направлення уповноваженій особі або до Комісії (частина перша статті 37 Закону).
- 6.3.** Повідомлення підлягає розгляду, якщо містить фактичні дані, що вказують на можливе порушення і можуть бути перевірені. В іншому разі уповноважена особа (Комісія) має право залишити повідомлення без розгляду з повідомленням про це заявника.
- 6.4.** Спрощений порядок (уповноважена особа). Якщо особа, стосовно якої надійшло повідомлення, визнає факт порушення, уповноважена особа письмово фіксує це визнання та застосовує захід реагування, передбачений розділом VII цього Положення, без здійснення повної процедури, визначеної пунктами 6.6–6.9 (частина друга статті 38 Закону). Спірні, невизнані, повторні або грубі випадки уповноважена особа передає на розгляд Комісії.
- 6.5.** Повний порядок (Комісія). Питання розглядається Комісією за повною процедурою, якщо особа не визнає факту порушення, заперечує проти запропонованого заходу реагування, або йдеться про повторне чи грубе порушення.
- 6.6.** Комісія протягом 10 робочих днів з дня надходження повідомлення ухвалює рішення про початок його розгляду або про залишення без розгляду, повідомляє про це особу, стосовно якої надійшло повідомлення, надає їй копію повідомлення та інформує про дату, час і місце розгляду не пізніше як за три робочі дні до розгляду.
- 6.7.** Строк розгляду повідомлення та ухвалення рішення не може перевищувати шести місяців з дня його реєстрації.
- 6.8.** Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, має право особисто або через представника: бути поінформованою про хід розгляду; бути присутньою; ознайомлюватися з матеріалами справи; надавати усні та

письмові пояснення або відмовитися від їх надання (частина шоста статті 37 Закону).

- 6.9.** Розгляд питання щодо учня віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням його батьків (законних представників), якщо учень не заперечує проти цього. У разі невизнання учнем факту порушення або незгоди із запропонованим заходом реагування питання розглядається Комісією з обов'язковим включенням до її складу представника ради учнівського самоврядування Гімназії (стаття 38 Закону).
- 6.10.** Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності, вчинене директором Гімназії, не підлягає розгляду всередині закладу освіти. Особа, яка має відповідні докази, подає повідомлення до територіального органу забезпечення якості освіти, який направляє його до іншого закладу освіти для розгляду уповноваженим органом цього закладу (стаття 39 Закону).
- 6.11.** Рішення уповноваженої особи оформлюється актом (протоколом), рішення Комісії ухвалюється більшістю голосів її членів та оформлюється протоколом; обидва рішення мають містити висновок про наявність (відсутність) порушення, вид порушення і застосовану санкцію (за наявності).
- 6.12.** Рішення набирає чинності з дня його оприлюднення (доведення до відома) та може бути оскаржене заявником або особою, стосовно якої його ухвалено, до директора Гімназії або педагогічної ради протягом 10 робочих днів з дня ознайомлення з рішенням.
- 6.13.** Рішення уповноваженої особи (Комісії), а також узагальнена інформація про стан дотримання академічної доброчесності в Гімназії (без розголошення персональних даних) оприлюднюються на офіційному веб-сайті закладу освіти.

РОЗДІЛ VII. ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- 7.1.** До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на момент вчинення порушення досягла 14-річного віку (частина третя статті 21 Закону). До здобувачів освіти, які не досягли 14 років, застосовуються виключно виховні заходи реагування.
- 7.2.** Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним і не підлягає оцінюванню; факт порушення фіксується у документі про результати оцінювання (частина друга статті 31 Закону).
- 7.3.** Виховні заходи реагування (застосовуються до всіх учнів, у тому числі до осіб віком до 14 років):
- проведення додаткової бесіди (тематичного заняття) з академічної доброчесності;
 - усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності;
 - письмове попередження із занесенням до протоколу (акта) уповноваженої особи чи Комісії;
 - повторне виконання навчального завдання.

7.4. Заходи академічної відповідальності застосовуються лише до учнів, які досягли 14 років, (частина четверта статті 22 Закону) у разі повторного або грубого порушення академічної:

- повторне проходження оцінювання з відповідної теми (розділу) освітньої програми;
- позбавлення права участі в конкурсах, олімпіадах, турнірах щодо здобуття стипендій, грантів чи інших форм заохочення на строк до одного навчального року;
- позбавлення відзнак чи нагород Гімназії, здобутих з порушенням академічної доброчесності.

7.5. До педагогічних працівників, які порушили академічну доброчесність (зокрема, недоброчесно оцінили результати навчання учнів або схилили учнів до порушення академічної доброчесності), застосовуються заходи дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства про працю та внутрішніх актів Гімназії, включно з доганою та санкції, передбачені в частині четвертій статті 43 Закону України «Про повну загальну середню освіту», частині другій статті 22 Закону України «Про академічну доброчесність».

7.6. До особи може бути застосовано одну або декілька санкцій; санкції мають бути співмірними змісту та рівню тяжкості вчиненого порушення, з урахуванням його повторності, віку та ступеня усвідомлення особою наслідків своїх дій. Забороняється застосування заходів реагування, що принижують честь і гідність особи.

7.7. Визнання особою факту порушення академічної доброчесності та її готовність виправити ситуацію враховується як обставина, що пом'якшує застосовувану санкцію.

РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом директора Гімназії та вводиться в дію після оприлюднення на офіційному веб-сайті закладу освіти.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням педагогічної ради Гімназії, погоджуються радою учнівського самоврядування в частині, що стосується учнів, та затверджуються наказом директора. Одночасно з унесенням змін директор переглядає накази про призначення уповноваженої особи та затвердження складу Комісії за потреби.

8.3. У частині, не врегульованій цим Положенням, учасники освітнього процесу керуються Законом України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX, Законом України «Про повну загальну середню освіту» та іншими актами законодавства України.